

VIATGE D'HIVERN (O QUAN JELINEK VA DEIXAR DE TOCAR SCHUBERT)

**A partir de *Viatge d'hivern*
d'Elfriede Jelinek**

Traducció: Marc Villanueva

Dramatúrgia: Magda Puyo i Marc Villanueva

Direcció: Magda Puyo

Sala Beckett. Del 5 al 30 d'octubre de 2022

Una producció de la Sala Beckett i Cassandra Projectes Artístics

Dossier de premsa

Presentació

Elfriede Jelinek és una autora poc coneguda a Catalunya. Tot i la popularització de la seva novel·la *La pianista* gràcies a l'adaptació cinematogràfica de Michael Haneke el 2001, o l'impuls editorial que li va conferir l'atorgament del Premi Nobel de Literatura el 2004, i tot i representar, en definitiva, una de les veus més singulars de la dramàtica europea contemporània, l'obra dramàtica de Jelinek roman majoritàriament desconeguda i envoltada d'una certa aura d'inaccessibilitat. El concepte de "superfície textual", amb què l'autora ha descrit sovint els seus textos, deixa clara la seva renúncia a les formes i convencions de l'escriptura dramàtica. Formalment, les seves peces ens confronten amb una extensió pràcticament ininterrompuda de paraules, sense noms de personatges ni indicacions espacials, temporals o de cap altra mena. Els seus textos es caracteritzen per l'ambigüitat sobre les veus que parlen, per la cadència de frases que acumulen idees i que, de vegades, es repliquen a si mateixes, es contradueixen o es capgiren, com si un pensament invisible les posés en moviment cap a una nova direcció.

El viatge d'hivern de Müller/Schubert, que s'obre amb els famosos versos "Estrany vaig arribar; estrany me'n torno a anar", no representa cap trajecte ni recorregut espacial real, sinó un viatge metafòric entre rius glaçats, pobles vigilats per gossos, fondes gelades, camins de muntanya, músics ambulants, somnis i miratges. Tots aquests elements són represos i reinterpretats al *Viatge d'hivern* de Jelinek, des de l'adopció d'una estructura de quadres aparentment independents, però amb una continuïtat temàtica profunda, fins a la incorporació d'un gran nombre de cites dels poemes de Müller, en forma d'imatges que apareixen de manera obsessiva i que configuren un univers intertextual extremadament ric.

Aquesta llibertat amb què l'autora treballa serveix com a provocació per dur a terme un joc escènic on música, paraula, moviment i temps s'entrecreuen i ressonen, tot prenent les dissonàncies, contrastos, ironia i humor amb què Jelinek crea la seva textualitat com a invitació per desplegar un paisatge que va més enllà de la paraula dita i que explora el seu univers a través de diversos gèneres: farsa, drama íntim, musical. La peça oscil·la entre el "jo" i el "nosaltres", tot donant veu a la dificultat per identificar-se amb la societat de què formem part i que es construeix sobre l'opressió d'un tercer grup, el dels "altres": els estranys, els desplaçats, els exclosos, a qui amaguem als soterranis de la nostra consciència.

Al llarg de l'espectacle, el so i la musicalitat transcorren com un riu que de vegades sosté i de vegades es desborda i es converteix en protagonista, un riu que travessa un paisatge de gel que hem reinterpretat escenogràficament com una manera de materialitzar el caràcter efímer del temps, la felicitat i la vida.

Magda Puyo i Marc Villanueva

Sinopsi

L'obra *Viatge d'hivern*, inspirada en el cicle de cançons *Winterreise* de Franz Schubert i Wilhelm Müller, és un viatge que ens proposa Elfriede Jelinek per les seves pròpies experiències, tan artístiques com íntimes: la sexualitat mediatitzada per internet, la perversió de la opinió pública, el culte a la joventut, la presència del feixisme latent, el pas inexorable del temps, l'amor-odi cap a la seva mare, la demència i l'abandó del seu pare i l'autocrítica d'ella mateixa com a artista.

L'espectacle és un treball de recerca on paraula, música i moviment esclaten a escena com un riu desbocat, pervertint Schubert, pervertint Jelinek, arrossegant-nos per "les aigües residuals de les nostres pròpies vides" tal com ho fa ella, en una peça amb pinzellades dramàtiques, molta ironia i certa desesperança.

Elfriede Jelinek és Premi Nobel de Literatura.

Fitxa artística

Autoria: **Elfriede Jelinek**

Traducció: **Marc Villanueva***

Dramatúrgia: **Magda Puyo i Marc Villanueva**

Direcció: **Magda Puyo**

Repartiment: **Laia Alberch, Pepo Blasco, Rosa Cadafalch, Clara Peya/Bru Ferri i Encarni Sánchez**

En les funcions dels dies 13, 14, 16, 20 i 21/10, Bru Ferri substituirà Clara Peya.

Escenografia: **Judit Colomer**

Il·luminació: **David Bofarull (AAI)**

Composició musical: **Clara Peya**

Moviment: **Encarni Sanchez**

Vestuari: **Nina Pawlowsky**

Espai sonor: **Carles Bernal**

Fotografia: **Carlota Serarols**

Direcció de producció: **Júlia Simó Puyo**

Ajudant de producció i direcció: **Guillem Albasanz**

Alumne en pràctiques Institut del Teatre: **Àngel Nicolàs**

Una producció de la Sala Beckett i Cassandra Projectes Artístics amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, programa de beques CREA cultura i l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC)

*La traducció d'aquesta obra ha comptat amb la col·laboració del Goethe Institut – Barcelona.

L'autora: Elfriede Jelinek

Dramaturga i novel·lista austríaca Premi Nobel de Literatura.

La seva obra, transgressora i radical, es caracteritza per tractar amb duresa temes com la violència de gènere, les relacions familiars opressives o el passat polític del seu país. El seu propòsit és lluitar contra qualsevol classe d'autoritat i denunciar els abusos de poder a la nostra societat, sense renunciar, però, a un estil precís i ple de contrastos.

Entre les seves novel·les destaquen *Die Liebhaberinnen* [Les amants] (1975), *Die Ausgesperrten* [Els exclosos] (1980) i *Die Klavierspielerin* [La pianista] (1983).

És autora de les obres de teatre *Was geschah, nachdem Nora ihren Mann verlassen hatte* [Què va passar quan Nora va deixar el seu home o *Els pilars de la societat*] (1977), *In den Alpen* (2002), *Bambiland* (2003), *Ulrike Maria Stuart* (2006), *Winterreise* [Viatge d'hivern] (2011) i *Wut* (2016), entre moltes altres.

El 2004 l'Acadèmia sueca li va concedir el Premi Nobel de Literatura. Els acadèmics suecs van destacar "el flux musical de veus i contraveus en les seves novel·les i obres de teatre, que amb un extraordinari talent lingüístic revelen l'absurditat dels clixés de la societat i el seu poder subjugant".

La directora i dramaturga: Magda Puyo

Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació per la UB. Estudis d'Interpretació, Direcció i Dansa. Professora de Direcció i Interpretació, directora pedagògica de l'Escola Superior d'Art Dramàtic i directora general de l'Institut del Teatre. Membre del Consell assessor del Teatre Nacional de Catalunya i directora artística del Festival Sitges Teatre Internacional. Actualment és directora d'escena, dramaturga i professora a l'Institut del Teatre de Barcelona.

Com a directora i dramaturga ha desenvolupat la seva activitat artística en nombrosos espectacles, tant al teatre públic – espectacles estrenats al CDG, TNC, Teatre Lliure, Mercat de les Flors – com en festivals – Festival de Sitges, Temporada Alta, Festival Grec – i teatres privats – Sala Beckett, Sala Atrium, Sala Muntaner, Teatre Romea, Teatre Villarroel, Espai Brossa etc... Ha rebut nombrosos premis: Premi a la millor direcció Serra d'Or, diversos Premis de la Crítica al millor espectacle, entre d'altres.

El traductor i dramaturg: Marc Villanueva

Marc Villanueva Mir va néixer a Barcelona el 1992. Graduat en Art Dramàtic, en l'especialitat de Direcció escènica i dramaturgia, a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, i en Estudis Literaris a la Universitat de Barcelona. Ha cursat el màster d'Estudis Teatral Aplicats a l'Institut für Angewandte Theaterwissenschaft de Gießen.

Els seus projectes artístics interroguen críticament problemes polítics a través de l'ús de llenguatges contemporanis, centrant-se especialment en les dimensions i problemes ètics de la representació, la performativitat del discurs i les interrelacions entre coneixement i poder.

Els seus treballs es presenten tant en teatres com en espais expositius o no convencionals. A banda dels seus projectes propis, treballa com a dramaturg en espectacles de creació i peces interdisciplinàries. És membre del consell editorial de la revista (*Pausa*).

Ha rebut una de les beques Agata Baum de Bernis per a artistes i gestors culturals del Goethe-Institut (2015), gràcies a la qual ha pogut col·laborar en diversos projectes de Rimini Protokoll, i ha format part de l'Internationales Forum del Theatertreffen de Berlín (2017). Ha obtingut una de les beques de postgrau concedides per la Fundació Bancària "la Caixa". Ha estat artista resident al Frankfurt LAB i al Bòlit Centre d'Art Contemporani de Girona.

Els intèrprets

Laia Alberch

Actriu, dramaturga i directora. Graduada en interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona.

Ha participat, com a actriu, en projectes teatrals com *Winnipeg*, dirigida per Norbert Martínez; *Dramaburg* de Carlos Perelló, dirigit per Guillem Gefeall (3r premi Beca DespertaLab 2016, Sala Atrium), *Punt de fuga o la moral de l'herbicida* dirigit per Eduard Tudela (Teatre Tantarantana), *Els pastorets*, dirigit per Paco Mir (Teatre Poliorama), *El senyor de les mosques 2.0*, dirigit per Abel Coll (Versus Teatre), i *Hola, ¿fumo?* de Rubén Homar (Microteatre Barcelona). Treballa com a ajudant de direcció a *Dolç*, de Roger Peña, *Pocahontas o la verdadera historia de una traviesa*, escrita i dirigida per Bàrbara Mestanza (Sala Beckett).

Ha participat en sèries com *La Riera* o *Cites* de TV3, *MÓN 3XL* al Canal 3xL de TV3, i *Centro Médico* de RTVE. Participa en projectes audiovisuals com *Contratiempo*, dirigida per Oriol Paulo, *Aquí te pillo, aquí te mato*, film escrit i dirigit per Manu Balaguer i *Capa caída* de Santiago Alvarado. Actualment forma part de la Companyia La Chacha del Rey, companyia resident del Teatre La Gleva (Barcelona, 2018), amb l'espectacle *Yo quería ser una chica almodóvar pero dejé de tener sentido*, estrenat el 2017, i escriu, dirigeix i interpreta l'espectacle *Así empezó la guerra*, estrenat el 2019 (La Gleva, Barcelona). Recentment, ha escrit i dirigit el musical *Pornopop* (Versus Glòries. Barcelona, 2019), i forma part del repartiment de *Viaje a la luna* (Teatre Lliure, 2019), una dramaturgia de Marta Pazos a partir del guió cinematogràfic de Federico García Lorca.

Forma part de la companyia The Mamzelles, que ha estrenat *Todas las flores* a la Sala Beckett, com a companyia resident, la temporada 20/21 i on hi participa com a actriu i ajudant de direcció.

Pepo Blasco

Nascut a Barcelona, va començar la seva carrera com a autor.

S'inicia en la interpretació el 1979 fent infantils per Teatre de l'Ocàs i amb Roseland Musical.

A mitjans dels 90 comença a treballar al Centre Dramàtic del Vallès amb Alberto Bocos, Ricard Salvat i Pep Pla. Posteriorment, comença a treballar amb Àlex Rigola, Marta Carrasco i Ferran Madico Rafel Durant, Joan Ollé, Sergi Belbel i Carlota Subirós. Participa en diversos projectes de Ramón Simó i Carles Alfaro estrenats al TNC.

Ha actuat a diverses sales alternatives de Barcelona, amb directors com Àlícia Gorina, Magda Puyo o Xavier Albertí, i ha col·laborat amb companyies teatrals, com ara Obskené, Les Antonietes, La Peleona, la Virgueria o Sixto Paz.

Ha interpretat una tretzena de sèries de televisió de diferents gèneres. Actualment és un dels personatges principals de la sèrie diària *Com si fos ahir*.

Rosa Cadafalch

Llicenciada en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona, on ha estat professora d'expressió oral i veu. La seva carrera s'ha desenvolupat fonamentalment en el teatre, va debutar fent de Rosaura al *Cyrano de Bergerac* dirigida i interpretada per Josep M. Flotats.

Ha intervingut en obres tant d'autors clàssics com contemporanis, amb directors com Sergi Belbel, Calixte Bieito, Konrad Ziedrich, Lurdes Barba, Ramon Simó, Xavier Albertí, Ricard Salvat, J. M^a. Mestres, Magda Puyo, Toni Casares, Joan Ollé, Jordi Messalles, Judit Pujol, Pep Pla i Carlota Subirós, entre altres.

Ha participat també en nombrosos recitals i lectures: M. Martí i Pol, M. M. Marçal, M. Roig, M. Abelló, Lluís Solà, J. Verdaguer, etc.

Ha intervingut de manera puntual a la televisió en sèries com *La riera*, *Gran Nord*, *Hospital Central*, *Ventdelplà*, *Estació d'enllaç*, etcètera. En cinema, ha participat en *Pa d'àngel*, *La teranyina*, *Dalí, être dieu* i *Morir sense morir*.

Imparteix monogràfics i cursos sobre la veu, et text i el vers.

Clara Peya

Pianista i compositora, Clara Peya és considerada una de les creadores més originals i úniques que han aparegut en els darrers temps en l'escena musical del país. Una biografia frenètica que transita entre la música, el teatre i l'activisme.

Musicalment, Peya és inclassificable: bascula entre la música de cambra, el jazz, el pop i l'electrònica, mantenint sempre com a centre de gravetat el piano.

Ella és energia i sentiment en estat pur, sense deixar de banda el crit i el compromís amb la llibertat. Una personalitat artística contagiosa i torrencial que en directe es despulla, es transforma i s'escampa per tot l'escenari i més enllà. La seva forma personal de tocar ha fet que sigui considerada una de les pianistes catalanes més escèniques i transgressores.

Feminista declarada, es defineix a si mateixa com «inquieta, visceral, intensa i transcendent». Clara Peya fuig de tòpics i, sobretot, creu en el poder de l'art per a la denúncia «a la meua música li dic romàntic-contemporània o punki-romàntica». La música ho és tot per a ella, utilitza el piano per a expressar-se, ser lliure i transmetre idees.

Graduada en piano clàssic a l'ESMUC (2007), va cursar estudis Superiors de jazz i modern al Taller de músics de Barcelona. Ha estudiat durant més de 12 anys amb el professor Leonid Sintsev amb qui va seguir la seva formació al conservatori Rimsky Korsakov de Sant Petersburg (Rússia). Clara Peya ha comptat com a professors a mestres de música moderna i jazz com Joan Monné, Joan Díaz, Roger Mas, Txema Riera i Marco Mezquida.

Amb 32 anys ja ha presentat vuit discs sota el seu nom on ha col·laborat amb músics com Sílvia Pérez Cruz, Judit Neddermann, Toni Pagès, Vic Moliner, Alessio Arena, Ferran Savall, Aleix Tobias, Adrià Plana, Dídac Fernández, Pau Figueres, Elena Gadel, Sandra Sangiao, Anna Ferrer i Magalí Sare, entre d'altres. L'última participació de Clara Peya ha sigut en *Los Borbones son unos Ladrones*, on s'ha encarregat de compondre els arranjaments de la base instrumental amb el piano. A més, ha tocat amb diferents formacions per tot Espanya, Mèxic, França, Anglaterra i Rússia.

És cofundadora de la companyia de teatre, dansa i música en directe Les Impuxibles i ha compost diverses músiques per espectacles de teatre i dansa.

Bru Ferri

Bru Ferri és músic – pianista, compositor, cantant i improvisador – i artista multidisciplinari quant a arts escèniques i audiovisuals. Forma part de l'equip del centre cultural i artístic *Konvent *Punt *Zero i actualment resideix entre *Konvent i Barcelona.

Format en piano jazz, piano clàssic, canto jazz, cant líric composició i improvisació a Barcelona. Forma part de nombrosos projectes actius a escala nacional (OUTKID, Neus Borrell i Bru Ferri, Cia. Simbiosi, The Soundsets, Dolç Rebeca i Cia. Sim Salabim). Experimentat en l'escenari no sols com a pianista i cantant sinó també com a actor, ballarí i fins i tot tècnic de llums i so. En els diferents projectes multidisciplinaris en els quals participa sovint es fa càrrec de la direcció artística a part de la interpretació.

La major part del seu repertori són les seves pròpies composicions amb els diferents formats en els quals treballa: a piano i veu, a piano sol, a duo de piano i bateria, o component per a cantants, peces teatrals i audiovisuals. El seu estil, difícil d'etiquetar, està influenciat per compositors impressionistes i minimalistes, el jazz i la música electrònica.

Ha publicat diversos LP: *Bru Ferri* (2019) amb 12 temes originals, *Llibretes* de Pepe Sales (2019) i *Orogènesis* (2021), juntament amb Neus Borell.

Actualment, treballa paral·lelament en dos LP: un en solitari a piano i veu i el primer àlbum amb el duo OUTKID.

Ha estat professor de piano jazz, cant i harmonia a les escoles aTempo (Barcelona) i Tallers de Música (Sant Just Desvern).

La seva formació acadèmica i experiència professional va més enllà de la música, passant per la realització i locució de ràdio, la direcció i edició de so en cinema, la interpretació teatral, el doblatge en cinema i la dansa contemporània.

Encarni Sánchez

Ballarina totterreny. És titulada en Dansa contemporània a l'Institut del Teatre de Barcelona i professora de dansa, moviment escènic i preparació física. Ha realitzat múltiples workshops i col·laboracions amb artistes nacionals i internacionals; va ser assessora de moviment de *Stabat Mater*, estrenada al TNC amb la directora i dramaturga Magda Puyo.

Cofundadora i intèrpret de la companyia de teatre-dansa documental Vostok Collective. Actualment, compagina la docència amb la seva feina d'intèrpret, assistent de direcció i coreografia de Sol Picó cia. de dansa, intèrpret/substituta a la cia. Vero Cendoya, intèrpret i assessora dramaturgic de la nova producció de Roberto Oliván *Gold* estrenada l'abril de 2022 al Mercat de les Flors. També ha treballat com a ajudant de direcció, assistència i substituta de la nova producció de Sol Picó cia, de dansa *Titanas*, que s'estrenarà el 2022 al Palau de les Arts de València. És intèrpret a la nova producció musical d'El Terrat *Chakapum*.

Informació pràctica

Viatge d'hivern

(o quan Jelinek va deixar de tocar Schubert)

A partir de *Viatge d'hivern* d'Elfriede Jelinek

Autoria: Elfriede Jelinek

Traducció: Marc Villanueva

Dramatúrgia: Magda Puyo i Marc Villanueva

Direcció: Magda Puyo

Amb Laia Alberch, Pepo Blasco, Rosa Cadafalch, Clara Peya/Bru Ferri i Encarni Sánchez

Del 05 al 30/10/2022

Sala de baix

Una producció de la Sala Beckett i Cassandra Projectes Artístics

Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, programa de beques CREA cultura i l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC)

Amb el suport de:

Amb el patrocini de:

Anna Narbona
Sala Beckett/Obrador Internacional de Dramatúrgia
C/ Pere IV, 228-232
Tel.: 93 284 53 12
www.salabeckett.cat

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia